

[Jens Foged.]

klitterne og digerne, sorterer under seks ministerier, og at man fra de samme ministerier er meget usikker over for, hvordan de overlapper hinanden. Derfor er mit spørgsmål på ny, om ministeren ikke vil ændre dette med en begrænset revision og nedsætte en kystsikringskommission for at sikre, at hele problemet bliver diskuteret og ansvaret for sikring af kysterne bliver placeret på en sådan måde, at de, der har ansvaret, også får opgaverne og dermed kan indsende ansøgning om bevillinger, så nedbrydningen ikke fortsætter.

Jeg anser ligesom vores partis ordfører, at mange af disse opgaver er statsopgaver. Det kan ikke være private personer, der skal sikre baglandet — specielt ikke, når de ikke har lov til det — og jeg beder ministeren om at nedsætte en kystsikringskommission.

Ministeren for offentlige arbejder (Kampmann): Det er rigtigt, at hr. Jens Foged under et møde i finansudvalget for godt et års tid siden rejste det spørgsmål, som nu gentages her fra folketingets talerstol, og jeg vil også godt på den givne anledning sige, at det kan forekomme rimeligt at overveje spørgsmålet endnu en gang.

Det er jo ikke alene et spørgsmål om visse organisatoriske harmoniseringer mellem forskellige ministerier og forskellige direktorater, men nok så meget et spørgsmål om tilstrækkelige bevillinger, og er der tilstrækkelige bevillinger til disse formål, klarer man også nok de organisatoriske problemer. Min fornemmelse er altså, at den værste flaskehals først og fremmest har været bevillingerne og ikke så meget de organisatoriske forhold. Jeg havde også en fornemmelse af, at det for en række af ordførerne, særlig hr. Overgaard Nielsen og hr. Jeppe Kristensen, i relation til de lollandske forhold nærmest var et spørgsmål om de bevillingsmæssige problemer og ikke så meget om de organisatoriske.

(Kort bemærkning).

Jens Foged: Ministeren kan have ret i dette med bevillingerne, men sagen er den, at ingen af de implicerede ministerier følte sig kompetent til at udarbejde planerne og fremsende ansøgning om bevillingerne. Det er det, der er galt. Det er derfor, der må

være en koordinering på en sådan måde, at pligten til at fremsende ansøgning om bevillinger placeres, og den er ikke placeret i dag.

Ministeren for offentlige arbejder (Kampmann): Jeg kan kun sige, at hr. Jens Foged jo beskæftiger sig alene med den formalistiske side af sagen. Det er ikke givet, at fordi der bliver en større samordning i henseende til, hvilke myndigheder der fremsender ansøgning om bevillinger, kommer der flere penge, som kan anvendes til disse opgaver, og det er selve det reelle, der interesserer nok så meget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget om offentlige arbejder. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Loft over grundskyldpro millen) [af Juul-Madsen m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 78) findes i tillæg A. sp. 1915, fremsættelsen i tidenden sp. 676).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de under punkterne 14 og 15 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme [af A. Chr. Andersen m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 104) findes i tillæg A. sp. 2223, fremsættelsen i tidenden sp. 1438).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om udskrivning af skat til amtskommunen [af A. Chr. Andersen m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 105) findes i tillæg A. sp. 2227, fremsættelsen i tidenden sp. 1438).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Indenrigsministeren (Egon Jensen): De fremsatte lovforslag er jo i et vist omfang gengangere. Det gælder fuldt ud de konservatives forslag om, at den nominelle værdi af grundskyldpromillen ikke må overstige det dobbelte af vedkommende kommunes udskrivningsprocent, samt at det beløb, der udskrives som grundskyld, ikke må overstige 20 pct. af den samlede skatteindtægt.

Venstres forslag om, at grundskyldpromillen talmæssigt ikke må overstige udskrivningsprocenten, er ligeledes en genfremsættelse, men herudover kommer venstre nu med forslag om, at den fikserede kommunale ejendomsskyld skal bortfalde. Nyt er endvidere forslaget om, at landbrugsejendomme m. v. fra og med skatteåret 1973-74 ubetinget skal være fritaget for amtskommunal grundskyld, men således, at staten som hidtil skal dække det provenutab, der ellers vil opstå ved lempelsen af grundskylden.

Begrundelsen for dette forslag er, at der her, som hævdet af forslagsstillerne, er tale om en beskatning af produktionsmidler, som ikke findes for andre erhvervsgrupper. Hertil vil jeg gerne bemærke, at også for andre erhverv, ikke mindst store industrivirksomheder, er der tale om en meget betydelig beskatning af de arealer, der er en nødvendig forudsætning for driften af disse virksomheder.

Endelig har venstre fremsat forslag om ændring af loven om udskrivning af skat til amtskommunen gående ud på, at overgrænsen for størrelsen af den amtskommunale grundskyldpromille nedsættes fra 20 til 15.

Som nævnt er forslagene om at begrænse størrelsen af de kommunale grundskyldpromiller enslydende med de lovforslag, der tidligere er fremsat. Jeg kan derfor herom i det hele henholde mig til de bemærkninger, jeg fremsatte sidste år under første behandling af disse lovforslag. Jeg finder det fremdeles uheldigt, om man fra lovgivningsmagtens side greb ind i kommunernes adgang til selv at skønne over, hvorledes skatteudskrivningen bør fordeles på indkomst og grundværdi, og jeg kan heller ikke se, at forholdene har udviklet sig på en måde, der kan motivere en sådan indgriben. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at antallet af kommuner — bortset fra København og Frederiksberg, hvor der som bekendt ikke udskrives amts-

kommunal grundskyld — der udskrives kommunal grundskyld med mere end 30 promille, såvel i 1971-72 som i 1972-73 udgør 4, mens det tilsvarende tal for 1973-74 efter de foreliggende oplysninger vil udgøre 7, og det er ud af 277 kommuner. Dette kan efter min mening på ingen måde betragtes som en faretruende udvikling. Også i de kommunale udskrivningsprocenter er der jo sket en stigning, en stigning, som mange vist finder betænkelig, og som i øvrigt i en del kommuner ville være blevet endnu større, såfremt udskrivningen af kommunal grundskyld havde været begrænset som foreslået af de konservative og venstre.

Som det vil fremgå af det, jeg her har sagt, kan jeg ikke tilslutte mig en begrænsning af den enkelte kommunes adgang til selv at bestemme, hvilken fordeling af indkomstskat og grundskyld der for dens vedkommende må anses for mest hensigtsmæssig, men dermed være ikke sagt, at jeg ikke er opmærksom på problemet. Spørgsmålet om muligheden for en mere ensartet beskatning i kommunerne vil jeg fortsat undersøge og følge med i.

Med hensyn til lovforslaget om afskaffelse af den kommunale ejendomsskyld kan jeg oplyse, at denne for tiden udgør 142 mill. kr., der i forbindelse med 15. almindelige vurdering skal nedsættes med en syvendedel af det oprindelige beløb eller med en femtedel af det resterende beløb, dvs. fra 142 til 114 mill. kr.

Den amtskommunale grundskyld andrager i indeværende år udover de beløb, der udredes af statskassen til dækning af landbrugets grundskyld, ca. 741 mill. kr., og det vil altså sige, at det, vi her taler om, er en beløbsstørrelse omkring 800 mill. kr., som enten skal udredes af statskassen eller gennem forøgede personskatter på den ene eller den anden led, hvortil kommer, at man hvis man begrænser grundskyldpromillerne, yderligere skal forhøje personskatterne, såfremt man ønsker samme provenu, og det går jeg ud fra at kommunerne ansvarsbevidst har gjort.

Det er således klart, at en nedsættelse også af den amtskommunale grundskyld med 25 pct. i forbindelse med bortfald af den kommunale ejendomsskyld vil medføre betydelige forøgelser både af den kommunale og den amtskommunale indkomstbe-

[Indenrigsministeren.]

skatning, over hvilken tabet jo må udlignes, og dette må jeg for mit vedkommende anse for yderst betænkeligt. Jeg mener derfor heller ikke at kunne medvirke til gennemførelsen af disse lovforslag.

Ove Hansen: Må jeg sige om disse lovforslag, at mit parti ikke kan medvirke til gennemførelsen af dem. Vi vil finde det helt urimeligt, hvis de skulle blive gennemført. Her er tale om et indgreb i den kommunale selvstyret, og det var egentlig ikke det, vi tilsigtede, da vi i 1970 fik kommunalreformen. Men nu vil man begrænse kommunernes frihed, og man siger — først fra de konservative ved hr. Juul-Madsen — at man vil have en begrænsning af ejendomsskatterne til kommunen, og det skal ske på den måde, at grundskyldpromillen ikke må overstige den dobbelte udskrivningsprocent. Men venstre går langt videre, idet de siger, at grundskyldpromillen ingen sinde må overstige den kommunale beskatningsprocent. Må jeg gøre opmærksom på, at disse ting intet har med hinanden at gøre. Man kan i en kommune diskutere, hvor meget man bør udskrive på fast ejendom, og hvor meget man skal udskrive i personlig skat, men at man sammenligner en grundskyldpromille og en beskatningsprocent med hinanden, det forstår jeg ikke.

I det hele taget skal man være meget varsom, når man taler om grundskyldpromiller. Det afgørende er ikke grundskyldpromillens størrelse, om den er 10, 20, 30 eller 40, det er vigtigere, hvad den tages af. Hvordan er vurderingen? Må jeg nævne et par enkelte tal, vi fik i folketingets skatteudvalg i fjor. I en forstadskommune til København var den gennemsnitlige værdiansættelse pr. m² 74 kr. I en kommune i Vestjylland var den gennemsnitlige værdiansættelse pr. m² ikke 74 kr., men 17 øre. Vi har 277 kommuner i vort land, hvor vurderingsgrundlaget varierer stærkt fra egn til egn, og derfor synes jeg, det er ejendommeligt, at man nu kommer og stiller forslag om, at en beskatningsprocent og en grundskyldpromille skal stilles op imod hinanden. Det kan vi ikke være med til.

Hr. A. Chr. Andersen, der er medforslagsstiller, er en fornuftig og god kommunalmand, som har mange synspunkter, som jeg

delar, men her kan jeg ikke følge hans synspunkter endside hans forslag.

Han oplyser, at der er kommuner, der har temmelig høje grundskyldpromiller, 50 og en enkelt på 80, og det skal erkendes, at 80 er en meget høj grundskyldpromille. Vi ved, hvilken forstadskommune det drejer sig om, og det er denne forstadskommunes særlige struktur, der gør, at man har den høje grundskyldpromille. Her har man et meget stort industriområde, og hvis man lettede grundskyldpromillen, ville det blive til stor skade for dem, der skal svare personlig indkomstskat; for mange af virksomhederne svarer nemlig ikke personlig skat til kommunen, men selskabsskat, der er en statskat, og selskabsskatteprocenten er jo 36 uafhængig af en kommunes udskrivningsløb. Derfor tror jeg ikke, det er en helt urimelig disposition, man har foretaget i den pågældende kommune, selv om det skal erkendes, at 80 naturligvis er en høj promille.

Men så går man videre i venstres lovforslag og siger, at landbruget også skal fritages for at svare grundskyld; for som man siger, vi vil ikke have skat på produktionen. Hvordan er det med det øvrige erhvervsliv? Beskattes ikke dér produktionsapparatet? De råstoffer, man køber, beskattes, der kan være toldafgifter og andre afgifter. Det er en skat på produktionen. Når vi taler om landbrugsjord, så er landbrugsjorden et råstof, og derfor synes jeg, det er rimeligt, at den beskattes. Jeg ved godt, at det forslag, venstre kommer med, vil gøre lykke i godsejerkredse. Vi kender jo eksempler på, at nogle godsejere har en lav indtægt, og hvis de nu også fritages for denne beskatning af fast ejendom, vil de få nogle fordele, som jeg ville finde meningsløse.

Med hensyn til udskrivning af skat til amtskommunen må højst halvdelen foretages på fast ejendom. I virkeligheden er det i langt, langt de fleste tilfælde personlige skatter, der må holde for. Vi har et loft på 20 promille, og det skal erkendes, at det har alle amtskommuner nået. Nu vil venstre, altså forslagsstillerne, have det ned på 15 promille. Også det vil jeg finde helt urimeligt. Der er jo ikke tale om skattelettelse her, men om overførelse af skattebyrder, og den ville blive særlig mærkbar for dem, der ikke er så lykkelige at have en ejendom. Det er mange hundrede millioner kr., det drejer

[Ove Hansen.]

sig om, men det har man ikke fortalt noget om i lovforslaget, der findes ikke et eneste beløb. Det havde vel været rigtigt, når man beder folketinget tage stilling til sådan et lovforslag, også at angive, hvor mange penge det drejer sig om, og at det er en overførelse fra skat på fast ejendom til personlig indkomstskat, men det har man intet nævnt om.

Må jeg så endelig sige, at hvis disse lovforslag skulle blive gennemført, tror jeg, det vil øge inflationen i vort land. Jeg tror, der vil ske en mærkbar stigning på ejendomspriserne her i vort land, og det er egentlig ikke det, vi skulle tilsigte; vi skulle snarere have dem lidt under kontrol. Det var mere rimeligt.

Vi kan altså ikke fra mit partis side medvirke hverken til det lovforslag, hr. Juul-Madsen har fremsat, eller dem, hr. A. Chr. Andersen har fremsat. Jeg synes, det er for stærkt et ord at kalde dette for et parade-nummer, men jeg er ikke i stand til på nuværende tidspunkt at finde et mildere ord. Jeg synes i hvert fald ikke, disse forslag bør blive til lov. Vi er naturligvis villige til at se på lovforslagene i udvalget, men man skal ikke vente mit partis medvirken til en gennemførelse af dem.

Juul-Madsen: Jeg skal alene kommentere lovforslaget om beskatning til kommunerne af faste ejendomme, som er det lovforslag, jeg på min folketingsgruppes vegne har fremsat i folketinget.

Jeg vil gerne understrege, at det, der for os er afgørende med dette lovforslag, er at skabe en overgrænse, der er således formulert, at den giver kommunerne en meget stor dispositionsfrihed med henblik på at fastlægge et bestemt forhold mellem skat på grundværdier og skat på indtægt, men samtidig har vi den tanke med vort lovforslag, at der må være en grænse, der ikke må overskrides. Og så er det ikke spørgsmålet, om der er 7 kommuner eller hvor mange kommuner, som har overskredet den grænse,

som det konservative folkeparti finder rimelig; det er spørgsmålet om en udvikling, der er i gang, en udvikling, som vi ønsker at standse på et rimeligt skattemæssigt niveau.

Det konservative forslag bygger som sagt på to ting. Den første er, at grundskyldpromillen højst må være det dobbelte af skatteprocenten, men den vigtigste ting i vort lovforslag, ikke mindst med henblik på den 15. almindelige vurdering, er den anden bestemmelse, som går ud på, at der må være en maksimal overgrænse for grundskylden på 20 pct. af den samlede skatteindtægt, at man altså højst kan udskrive 20 pct. af den samlede skatteindtægt på grundværdierne.

Det er denne bestemmelse i lovforslaget, som er en genfremsættelse, som tager sigte på følgerne af den 15. almindelige vurdering, og jeg kan godt sige, at denne bestemmelse vil få virkning for mere end de 7 kommuner, der har været omtalt her.

Vi har altså genfremsat lovforslaget i lyset af den viden, vi har om den udvikling, der er i gang, og vi mener fremdeles, at det er nødvendigt at drøfte, om det ikke under hensyntagen til, hvad der er rimeligt, er rigtigt at lave en overgrænse for, hvad der kan udskrives på grundværdierne her i landet.

Jeg kan i den forbindelse bl.a. henvise til den udvalgsbehandling, der fandt sted i folketinget sidste år. Det fremgik af denne udvalgsbehandling, at når man kommer op på meget høje grundskyldpromiller, sker der en forskydning både med hensyn til byrdefordelingen kommunerne imellem, med hensyn til statskatten og med hensyn til bolig sikringen. Jeg har taget et notat med på talerstolen, som vi fik fra den højtærede indenrigsminister den 14. juni sidste år, og det fremgår af dette notat som svar på et spørgsmål, som jeg stillede til ministeren, at hvis vi tænker os en kommune med 20.000 indbyggere, der har en gennemsnitspromille og en gennemsnitsindkomst, og hvis fordeling på boligområdet med hensyn til parcelhuse og etagebyggeri også svarer til et gennemsnit, vil en forhøjelse af promillen fra

[Juul-Madsen.]

17,5 til 80 — det er der jo en kommune her i landet, der har, og jeg har endda hørt, at nu bliver promillen forhøjet til 85 — betyde, at staten får et provenutab på omkring 6 mill. kr. Det vil betyde, da grundskylden jo kan væltes over på huslejen, at der i den pågældende tænkte kommune sker en forhøjelse af huslejeniveauet på 1 mill. kr., og det vil betyde en forøget boligsikring på 150.000 kr., hvoraf staten i 1970-71 ville have deltaget med 100.000 kr.

Man ser altså, at ud over den virkning, at en meget høj grundskyldpromille rammer de parcelhusejere, som ikke har de høje indtægter og derfor ikke beskyttes af, at de nyder godt af et nedslag i den direkte skat som følge af en eksorbitant høj grundskyldpromille, bliver der også tale om virkninger i retning af, at borgere i kommuner, som finder en lavere grundskyldpromille mere hensigtsmæssig, gennem statsskatten skal være med til at betale statens del af boligsikringen, som berøres af det eksempel, jeg her har nævnt.

Men jeg skal da ikke lægge skjul på, at når det konservative folkeparti har genfremsat sit lovforslag, skal det ses i relation til andre lovforslag, vi også har fremsat med henblik på ejendomsbeskatningen her i landet, og det skal ses i relation til, at vi ønsker en sådan lovgivning, at borgere her i landet ikke alene kan erhverve sig en ejendom, men også har råd til at bo i den.

Når man kan komme op på i kommuner i det storkøbenhavnske område at skulle betale op til 10.000 kr. i grundskyld for en ganske almindelig byggegrund, har jeg lov til at sige, at så er både de yngre med de små indtægter og de ældre, der er gået på pension, i farezonen med hensyn til, om de overhovedet kan beholde deres hus.

Jeg ved godt, at man kan gå op til kommunen og bede om at få grundskylden skrevet på som en tinglyst gæld på ejendommen med renter og renters rente, og så kan man på den måde, hvis man er så lykkelig at have et langt otium, efterhånden komme til at skyldte hele sin ejendom væk til kommunen, men det er ikke en løsning, vi finder tilfredsstillende. Jeg ved godt, at der er nogen, der siger, „nøgen kom du til verden, og nøgen skal du gå herfra“. Det er ikke den konservative indstilling, og derfor er vort forslag,

udover de bemærkninger, jeg i øvrigt har fremsat, tænkt som en sikring og beskyttelse af ejendomsretten her i landet.

H.C.Toft: Vedrørende venstres lovforslag om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme skal jeg henvise til de bemærkninger, hr. Juul-Madsen gjorde om det lovforslag, som det konservative folkeparti har fremsat, og som også er til behandling her. Det er derimod min opgave vedrørende de andre forslag fra venstre at gøre et par bemærkninger.

Venstre fremsætter forslag om, at grundskyldpromillen på landbrugsjord uanset forrentningsprocenten af handelsværdien skal sættes til nul. Det er det konservative folkepartis opfattelse og har været det gennem mange år, at man ikke burde beskattede den produktionsværdi, der ligger i jorden, og derfor har vi også tidligere fremsat forslag herom, også når det drejede sig om grundbeskatningen til kommunerne. Det gjorde vi i 1965, hvor vi stillede forslag om en afviklingsordning, og i 1965, da det drejede sig om amtsgrundskatterne stillede vi forslag om, at landbruget ikke skulle betale denne amtsgrundbeskatning. Hvis vi sådan går tilbage i tiden, kan man vist konstatere, at venstre og det konservative folkeparti af de nuværende partier i salen er de eneste, der har haft denne opfattelse, og at vi derfor aldrig har haft mulighed for at komme igennem med denne tanke, hvor rigtig den end er.

Det lovforslag, som venstre fremsætter, går bl.a. ud på, at man ikke skal betale skat af selve landbrugsjorden, men i bemærkningerne står der, at stuehusarealer m.v. fortsat skal særskilt beskattes. Jeg har det indtryk, at der ikke er foretaget en egentlig vurdering af stuehusenes grundarealer og haven til en landbrugsejendom, men at man har betragtet den egentlige landbrugsvurdering som det, der gjaldt arealet. Jeg tror ikke, det kan holde, hvis lovforslaget bliver gennemført, for der må jo foretages en vis sammenligning mellem en landbrugsejendom og en beboelsesejendom, der ligger ikke langt derfra.

Jeg bemærkede mig jo, at ministeren afviste lovforslaget. Af statsministerens skriftlige åbningstale og af finanslovforslaget fremgår det, at den støtte, staten hidtil har betalt til

[K. C. Toft.]

landbruget i form af, at den har betalt landbrugets amtsskatter, når forrentningsprocenten var under $2\frac{1}{2}$, skulle bortfalde. Jeg bemærkede mig, at ministeren ikke havde nogen udtalelse om det bebudede forslag i dag, og jeg tror, ministeren opfatter sin opgave på dette område som rent administrativ, mens han lægger afgørelsen af, hvordan der skal forholdes, over til landbrugsministeren. Det er ikke mange dage siden, jeg fra denne tålerstol opfordrede landbrugsministeren til at optage fornyede forhandlinger med landbrugets organisationer, fordi vi endnu ikke på dette tidspunkt vidste og ej heller i dag ved, hvordan landbrugets indkomstgrundlag, indkomstniveau, vil være som medlem af EF, fordi mange og væsentlige områder prismæssigt ikke er afgjort, og det ville jo være mere realistisk at bedømme landbrugets indkomstmuligheder på det tidspunkt, da dette er afklaret.

Jeg har også forstået på udtalelser af statsministeren, at man er parat til at forhandle med landbruget igen, og derfor var jeg egentlig tilfreds med, at indenrigsministeren i dag ikke omtalte den bebudelse, som man kunne læse i statsministerens skriftlige åbningstale og af finanslovsforslaget. Jeg forstår det sådan, at der er muligheder for, hvad jeg synes er rimeligt, også at komme til at diskutere dette problem én gang til landbruget og regeringen imellem.

Jeg vil derfor gerne opfordre indenrigsministeren, da det jo dog er hans område, det berører, til sammen med landbrugsministeren, statsministeren og også budgetministeren på ny, når det er afklaret, hvordan landbrugets indkomstvilkår vil være i fællesmarkedet, at tage en forhandling, således at man på et realistisk grundlag kan vurdere, hvordan landbrugets forhold vil være, og først på det tidspunkt træffe afgørelse i regeringen og senere i folketinget om, hvordan man skal forholde sig.

Vedrørende forslaget om bortfald af den kommunale bygningsskyld, der andrager de ca. 140 mill. kr., vil jeg gerne sige, at det, der for mig at se er det urimelige heri, er, at vi har en lang, lang række ejendomme her i landet, nyere ejendomme, altså fra en bestemt skelsættende dato vist for ca. 8 år siden, som man ikke betaler bygningsskyld af, medens der af ældre ejendomme — ældre

end 8 år, eller 12 år er det måske — skal betales en bygningsskyld. Jeg synes, det må være rimeligt, at vi stiler imod at få denne 28-årige afviklingsperiode gjort færdig. Når man gennemførte det, var det vel, for at det beløb, der dengang var, ikke skulle kapitaliseres, hvis det faldt væk, men jo mindre beløbet bliver, jo mindre grundlag er der for denne argumentation.

Vedrørende det sidste lovforslag, jeg skal omtale her, forslaget fra venstre om at nedsætte grundskyldpromillen fra 20 til 15 efter den nye vurdering, har jeg bemærket mig, at lovforslaget tager sigte på — det står i bemærkningerne — den situation, at venstres og det konservative folkepartis lovforslag om kontantvurdering ikke vedtages her i folketinget.

Jeg vil gerne herom sige, at det lovforslag, som venstre og det konservative folkeparti her har fremsat, er så realistisk ud fra mit synspunkt, at jeg mener, der må være et godt grundlag for at få det vedtaget her i folketinget. Og da min erfaring også fortæller mig, hvor vanskeligt det er at få folketingets flertal med til at nedsætte grundskyldpromillerne som her foreslået, mener jeg, at det forslag, som jeg synes hr. Guldberg fra venstre og hr. Juul-Madsen fra det konservative folkeparti argumenterede så godt for, bør gennemføres; og dermed bortfalder, forstår jeg, det forslag fra venstre, vi her behandler.

A. Chr. Andersen: Der er her såvel fra de konservative som fra venstre fremsat forslag om ændring af den kommunale grundbeskatning, og lovforslagene er jo fremsat med henblik på at begrænse denne.

Jeg vil gerne komme med nogle enkelte bemærkninger til det konservative lovforslag. Heri er jo indeholdt, som det blev nævnt, to begrænsninger. Grundskyldpromillen må ikke overstige det dobbelte af udskrivningsprocenten, og herom er det sagt, at hvis det havde virkning for indeværende år, ville det være relativt få kommuner, der ville blive berørt af det, 7 eller 9 eller sådan noget, hvorimod den anden begrænsning, at der højst må udskrives $1/5$ af vedkommende primærkommunes samlede skatteindtægt som grundskat, vil få noget større virkning, idet der her er tale om, at ca. 24-25 kommuner vil blive berørt. Af

[A. Chr. Andersen.]

disse 24-25 kommuner er altså de 7, tror jeg det er, også berørt af den første begrænsning, så hvis man gør op, hvor meget det ville have indvirket på kommunerne i indeværende år, ville det kun have berørt ca. 10 pct. af kommunerne. Men som det allerede er sagt af hr. Juul-Madsen, er det jo også med henblik på, at der ved 15. almindelige vurdering sker forhøjelser af grundværdierne og dermed vel også bliver tale om større grundbeskatninger.

Som sagt er vi fra venstres side indstillet på, at dette forslag er for lidet gennemgribende, og derfor har vi fremsat det forslag, at man bør fastsætte grundskyldpromillen til ikke over kommunens beskatningsprocent. Havde en sådan begrænsning været gældende i indeværende år, ville henimod halvdelen af kommunerne have været berørt deraf. Det skal her erkendes, at mange af dem ville blive det meget lidt, idet det jo er meget almindeligt, at beskatningsprocenten er f.eks. 12-13 og grundskyldpromillen 15, og så ville det ikke spille stor rolle. Men for en hel dels vedkommende ville der selvfølgelig være sket en væsentlig ændring.

Vi er klar over, at der kan opstå problemer for visse sommerhuskommuner. En sådan begrænsning er vi villige til at drøfte nærmere i udvalget. Der er nemlig dette med hensyn til det konservative lovforslag, bortset fra de særlig ekstreme tilfælde her i Københavns amt, som vi jo alle sammen kender, at det næsten udelukkende er sommerhuskommuner, der i øvrigt bliver berørt af forslaget om, at der kun må udskrives 1/5 af skatteindtægten på grundskatter.

Men som sagt, vi er klar over, at der kan opstå problemer, og det har før været nævnt fra venstres side, at man måske kunne overveje en overførsel f.eks. af en måneds indkomstskat fra hjemstedskommunen til sommerhuskommunen, men alt det kan man jo drøfte i udvalget.

Vor begrundelse for forslaget er anført i såvel bemærkningerne til lovforslaget som i den skriftlige fremsættelse. Her skal kun understreges, at det må være urimeligt, at der til de samme formål udskrives på såvel indkomst som grundskyld — her er jeg absolut ikke enig med hr. Ove Hansen — for derved kommer mange ud for en dobbeltbeskatning. Hvis virkningen så endda var den,

at det kun ramte inden for den enkelte kommune, men det gør det jo ikke. I kraft af fradragsretten for ejendomsskatterne kan kommuner med et højt indkomstniveau ved at fastsætte høje ejendomsskatter indirekte vælte udgifter over på kommuner med et lavere indkomstniveau, fordi statsskatterne bliver mindre ved den høje ejendomsbeskatning. Det har jo, som allerede nævnt af hr. Juul-Madsen, også indvirkning på f.eks. statens refusioner vedrørende boligsikring; denne bliver større, ved at lejerne sættes op på grund af den høje ejendomsbeskatning, og det er altså udgifter, som man må være med til at betale i kommuner, hvor man ikke har den høje ejendomsbeskatning. Der kunne også nævnes andre uheldige virkninger.

Når lovforslaget fremsættes nu, er det også, fordi det kan få virkning, når beskatningen af de ved 15. almindelige vurdering forhøjede grundværdier skal finde sted. Begrænsningen vil jo nemlig for hele landet næppe blive færre kroner i grundskatter end i øjeblikket. Derfor er det ikke rigtigt, når man siger, at det er en overflytning fra beskatning af grundværdi til beskatning af indkomst. Vi skal nok få at se, at selv med disse begrænsninger vil der stadig væk i kroner blive udskrevet mere, end der gøres i øjeblikket.

Man vil sige — det sagde indenrigsministeren her for lidt siden, og hr. Ove Hansen understregede det også — at man ikke skal tage retten til selv at bestemme udskrivningspromillerne fra kommunerne, og jeg burde egentlig være den sidste til at erkende, at det kan være rimeligt, men jeg mener, at det kan være rimeligt, for det har i og for sig ikke direkte noget med kommunalt selvstyre at gøre, netop fordi det giver virkninger ud over kommunen. Hvis det kun havde virkning inden for den enkelte kommune, ville jeg også sige: lad kommunerne bestemme det selv, men sådan er det jo ikke. Man griber nødig ind over for kommunerne, det vil jeg også nødig være med til, men når kommunernes vedtagelse kan få virkning for skatteydere i andre kommuner, kan der være grund til at fastsætte visse begrænsninger for, hvad der kan vedtages. Vi må vist erkende — og det tror jeg også hr. Ove Hansen holder med mig i — at de begrænsninger, vi foreslår, er begrænsninger, kom-

[A. Chr. Andersen.]

munerne kan leve med. Det vil ikke få særlig indvirkning på indkomstbeskatningen i øvrigt.

Vi foreslår endvidere, at grundskyldbeskatningen til amtet på produktionsjord skal bortfalde, mens man er indforstået med, at f.eks. landbrugets stuehusarealer beskattes særskilt. Hr. H.C. Toft var inde på det spørgsmål, hvordan man kan få gjort op, hvad arealværdien er for stuehusene. Jeg erkender, at det måske ikke er så let, men jeg tror da, vi kunne finde ud af det. Jeg kunne da tænke mig noget i retning af, at man kunne bruge en procentdel af grundskylden. Vi har tidligere udtalt noget om, at en fjerdedel af grundskylden betragter man som det areal, som stuehus og måske også bygninger ligger på, for det kommer nemlig ind i billedet, som indenrigsministeren var inde på, da han sagde: ja men andre erhverv beskattes jo også f.eks. netop af grunde osv. Det er da også rigtigt. Det er ikke meningen, at landbruget som sådant, altså også gartneri og skovbrug, skal være fri for at betale af det, de om jeg så må sige bor på og driver deres erhverv fra. Der skal være lighed med andre erhverv. Men det er absolut at diskriminere disse erhverv, hvis man skal have en speciel beskatning inden for landbrug, skovbrug og gartneri af den jord, der bruges som produktionsmiddel. Vi må fastholde, at det er en diskriminering, og det vil være helt rimeligt at skabe ligestilling mellem andre erhverv, ved at man fjerner beskatningen på den del af jorden, der virkelig bruges til produktion.

Da vi mener, at tiden nu er inde til at lade opkrævningen af en fikseret ejendoms-skyld til kommunen ophæve, stiller vi forslag om, at denne særbeskatning skal ophøre i lighed med, hvad der skete med den tilsvarende beskatning til amterne. Det er jo i år sidste år, at disse fikserede ejendomsskatter til amterne betales. Denne beskatning hviler kun på ejendomme, der er bygget før 1959. Grundlaget er således ude af takt med tiden, idet alle ejendomme, der er bygget siden, ikke har denne beskatning. Vel var det oprindelig bestemt, at beskatningen skulle foregå over 28 år, således at der skete en nedsættelse på 1/7 hvert fjerde år. Vi foreslår, at denne beskatning helt bortfalder fra

og med skatteåret 1974-75. Til den tid er mellem 2/3 og 3/4 af det samlede provenu indgået. Der vil ganske vist til den tid være endnu 15 år til at betale den resterende del i, men efterhånden vil beløbene blive så små, at selve administrationen ved ordningen bliver forholdsvis for dyr.

Jeg havde bemærket her i mit manuskript, at vi håber på velvillig behandling af disse lovforslag. Jeg har jo ikke fået særlig velvilje fra regeringsside endnu, men jeg takker da for velviljen, der kom fra konservativ side.

Vi foreslår også en ændring af lov om udskrivning af skat til amtskommunen. Denne ændring går ud på, at der højst kan udskrives 15 promille mod hidtil 20 promille, og det er da også rigtigt, at vi i bemærkningerne har anført, at hvis parivurderingen ville blive gennemført, er situationen en anden. Det ser ganske vist ikke meget ud til, at den bliver det, men vi håber det.

Det er ikke rigtigt, når man her siger, at der er tale om, at man overflytter beskatning på grundværdier til beskatning på indkomst. Det blev for resten bebrejdet os, at man ikke anførte tal, men regnestykket er meget enkelt: hvis grundværdierne ved 15. almindelige vurdering bare stiger 1/3, så kommer der lige så mange penge ind. Hvis de stiger mere end 1/3, kommer der flere penge ind i kroner, efter at man har nedsat promillen fra 20 til 15. Det er i hvert fald et regnestykke, der er nemt at forstå.

Men som sagt, vi ønsker at fremsætte dette forslag, og jeg vil da gerne tilføje, at på længere sigt ønsker vi, at al grundbeskatning til amterne skal bortfalde. Man er jo gået over til direkte personlig beskatning til amterne. Det vil være rimeligt også at gå videre ad den vej. Men som sagt, dette er vort forslag i dag. Vi håber, at vi kan komme til at drøfte det nærmere i udvalget.

Gunnar Jensen: Det er næsten et år siden, at vi havde disse lovforslag til behandling sidst, og jeg kan altså konstatere, at der ikke er sket nogen stor omvæltning i de to foreslående partiers indstilling. Jeg må desværre med det samme bekende, at jeg har egentlig heller ikke omvendt mig særlig meget i de foregående 11 måneder, så en del af det, jeg siger her, vil blive en gentagelse

[Gunnar Jensen.]

af det, som jeg sagde sidste år, på samme måde som det, forslagsstillerne er kommet med, også har været en gentagelse.

Men jeg kan i hvert fald konstatere, at den 19. februar 1969 fremsatte den daværende indenrigsminister, Poul Sørensen, et lovforslag, hvorefter kommunerne fik adgang til alene at fastsætte grundskatternes størrelse, og dette forslag blev ophøjet til lov den 12. juni 1969, hvor både venstre og konservative politikere var positive over for den tanke, at kommunerne herefter alene skulle fastsætte grundskyldpromillernes størrelse. Loven blev vedtaget med 141 stemmer imod 3, medens 5 undlod at stemme. Det nu fremsatte lovforslag om at sætte en overgrænse for, hvor høje kommunernes grundskyldpromiller må være, betegner altså en ændring i opfattelsen af, hvor langt kommunernes selvbestemmelsesret må række.

Af de udtalelser, man har fået fra venstre og konservative, forstår man, at det i og for sig kun skulle være nogle få kommuner, som blev berørt deraf. De konservative nævner 3-4 kommuner, og det er nok rigtigt, fordi det konservative forslag sætter en promillegrænse på det dobbelte af beskatningsprocenten. Men hvis man tænker sig, at venstres forslag havde været gældende i dag, altså for året 1972-73, så måtte 65 pct. af alle kommuner på Sjælland og Lolland-Falster nedsætte deres grundskyldpromille, i Roskilde amt og i Storstrøms amt skulle 80 pct. af kommunerne nedsætte promillen. Anderledes ligger det ovre i Ringkøbing amt, hvor 16 pct. af kommunerne skulle nedsætte deres grundskyldpromille. Jordskatterne ligger altså dér, hvor jorden er dyr, og det kan, synes jeg, der bor i en egn, hvor jorden ikke er så forfærdelig dyr, være et incitament til, at en del af befolkningen flytter over i netop de egne af landet, hvor det er billigt at komme til at stifte bolig eller starte virksomhed. Derfor vil vi set ud fra det synspunkt heller ikke være så kedede af, at netop den dyre jord også bliver beskattet dyrt.

Det er da forståeligt, at man fra venstres og konservativ side ser i øjnene, at der som følge af den nye vurdering vil ske yderligere en stigning i jordskatterne og i grundskyldskatterne i 1974-75, men det er da også urimeligt, at man låser disse fast på et bestemt

niveau eller hæmmer dem, imedens man lader indkomstskatterne stige. Det vil da være rimeligt, at der stadig væk er et vist forhold også i stigningen og ikke kun i procent sammenligningerne.

Det kan være vanskeligt generelt at bestemme grundskyldpromillens størrelse. Det, der er rigtigt i den ene kommune, kan være forkert i den anden alt efter kommunens struktur.

Det radikale venstre må nære betænkelighed ved uden videre at gå ind for lovforslaget i dets nuværende form, i hvert fald så længe der kun er tale om overgrænse.

Forslagsstillerne til venstres forslag ønsker grundskyldpromillen låst fast til i hvert fald ikke at være højere end den kommunale beskatningsprocent af indkomsten. Hvorfor stiller man kun forslag om en overgrænse?

Efter at man har afskaffet skattefradragsreglen for personlige skatter, som man også har været inde på, men har bevaret fradragsretten for ejendomsskatter, er der kommet et nyt incitament for nogle kommuner til at lægge mere vægt på grundbeskatningen. Alt andet lige vil ejendomsskatternes fradrag give en mindre indkomstmasse i den pågældende kommune, hvorved penge bliver i kommunen fremfor at blive betalt i statsskat. Vi har været inde på tidligere, at derved er kommunens disposition måske ikke længere neutral i forhold til andre kommuner, og det er vi parat til at diskutere i udvalget.

Forslagsstillerne nævner i bemærkningerne til lovforslaget, at de er villige til at drøfte beskatning af sommerhusområder. Det sagde de også sidste år, men jeg fik ikke nogen nærmere klaring på, hvordan de opfatter det. Jeg opfatter det som en tilkendegivelse af, at de i hvert fald ikke afviser princippet om tillægsgrundskyld i disse områder. Efter de nugældende regler og bestemmelser omfatter tillægsgrundskyld kun landbrugsejendomme, hvor ejeren ikke bor i kommunen, og det er nok et spørgsmål, om ikke det bør overvejes at lade reglen om tillægsgrundskyld få gyldighed også for rekreative områder. Det er også en af de ting, som vi ikke vil have noget imod at diskutere i udvalget.

Men vi vil ikke fra det radikale venstre være med til generelt at tvinge kommunerne til at nedsætte grundskatterne. Selv om vi

[Gunnar Jensen.]

ikke kan gå ind for lovforslaget — det kan vi ikke i dets nuværende form — vil jeg alligevel tilsige en velvillig behandling i udvalget.

Alt dette er for så vidt det samme, som har været diskuteret tidligere. Det eneste nye, der sådan set er kommet ind i disse 3 lovforslag, er, at man nu vil afskaffe grundskatterne for landbruget. Det spørgsmål drøftes i øjeblikket imellem landbrugsorganisationerne og regeringen, og der er forslag i øjeblikket om, at det, der i øjeblikket gives i tilskud fra statens side, bortfalder, sådan at man kommer helt op til at betale fulde amtsskatter. Det har vi også protesteret imod; vi ønsker ikke at køre i den vejgrøft. Omvendt ønsker vi heller ikke at køre i den vejgrøft, som venstre og konservative ønsker, at vi altså simpelt hen afskaffer enhver form for grundskatter og grundskyld.

Vi synes altså, at den nugældende lov, hvor amtsskatternes størrelse er afhængig af landbrugets afkastningsevne, er udmærket. Hvorvidt forrentningsprocenten så er et godt måleinstrument, er en anden sag, og vi vil hellere end gerne være med til i udvalget at finde en anden måleenhed og eventuelt diskutere dette i stedet for. Men i hvert fald selve princippet om, at man skulle afskaffe amtsskatterne, kan vi ikke gå ind for.

Vi må også erkende, og det tror jeg nok de fleste må, at den store grundskyld ikke ligger på landet, den ligger netop i nærheden af byerne, den ligger et par andre steder, hvor man også bruger jorden som et råstof. Jord til en fabrik, en virksomhed, er dog trods alt også et råstof. Derfor må man sige, at de store grundskatter ligger netop mange andre steder end lige netop i landbruget.

Så er der spørgsmålet om afskaffelse af den kommunale ejendomsskyld. Ja, det vil jo på kommunal basis betyde, at man vil komme til at mangle, så vidt jeg husker, nævnte indenrigsministeren 114 mill. kr. til næste år i kommunernes provenu. Når vi nu tænker på, hvor meget vi må diskutere andre steder end her, når staten f.eks. skal give afkald på en indtægt, hvor vanskeligt det er at finde tilsvarende udgifter. Jeg tænker her på, at det er ret vanskeligt i øjeblikket at finde beløb til nedsættelse f.eks. af vinafgifterne. Jeg mener ikke, at man kan anlægge en anden betragtning over for

kommunerne. Der har somme tider i folketinget været en vis tendens til bare at overlade kommunerne at skaffe sig de nødvendige penge, men man må dog, synes jeg, anlægge den betragtning, at hvis man tager noget af kommunernes provenu, må man anvise dem et andet sted at hente det. Det forlanger vi f.eks., når vi fra statens side vil sætte et eller andet ned. Vi må, synes jeg, over for kommunerne forlange det samme.

Vi kan i hvert fald sige, at vi lige så lidt som sidste år er særlig positivt indstillet over for disse lovforslag, men naturligvis vil vi ligesom sidst love en saglig udvalgsbehandling.

Maigaard: Jeg vil starte med det hjertesuk, at man kunne ønske sig en højreopposition, som formulerede sig over for væsentlige samfundsanliggender, over for hovedlinjerne i udviklingen.

Jeg forstod godt, at hr. Juul-Madsen lagde fast, at det gode ord ikke kunne være konservativ tænkning: nøgen kom han til verden, og nøgen gik han herfra. Men jeg forstår, at det ikke støder an mod konservativ tankegang politisk set at gå et langt liv igennem uden en trævl på kroppen.

Må jeg så sige om lovforslagene, at jeg synes, de rejser tre spørgsmål. For det første dette: hvordan forener man lovforslagene med kommunalt selvstyre? Jeg synes ikke, man skal knibe udenom, ikke mindst fordi man selv har stemt for kommunalreformen, og jeg synes, at vi har krav på en forklaring på, hvordan dette forenes med kommunalt selvstyre.

Det andet spørgsmål, som rejses, dette: hvorfor er grundskat, jordbeskatning, egentlig misliebigt? Hvorfor er det egentlig noget vederstyggeligt noget? Hvorfor er det særlig ondt i forhold til direkte beskatning? Jeg synes, at vi mangler en argumentation her, fordi det, der er ført frem om, at det er en skat på produktion, gælder jo også, når man beskatter f.eks. industrien og mange andre ting. Jeg synes i og for sig, at vi må bede om, at man tænker problemet til bunds. Hvorfor er grundskatter misliebige? Og i denne sammenhæng kunne man stille spørgsmålet omkring den 15. almindelige vurdering, som jo har medført, at højrepositionen har fået travlt som mus i barsels-seng: hvad tænker man sig egentlig? Tænker

[Maigaard.]

man sig, at der konstateres meget store stigninger i jordværdierne, og at der så ingenting sker, at vi bare kører videre, som vi kører nu? Forestiller man sig slet ikke, at samfundet på den ene eller den anden måde må tage højde for disse meget store stigninger i jordværdierne? Skal det bare køre videre, hvis det stod til oppositionen til højre i salen?

Og det tredje spørgsmål, jeg stiller, og det stiller jeg til mig selv, er dette: har man da ikke forstået, at i samme omfang som man beskærer retten til at udskrive grundskyld, i samme omfang forøger man den direkte beskatning? Altså det, som man ville klemme sammen, det, som man ville skære væk på grundskylden, det må man jo ude i kommunerne og i amterne tage hjem på den direkte beskatning. Skal lovforslagene her forstås sådan, at man til højre i salen er blevet så forlovet med den direkte beskatning, at man hellere vil bruge det instrument end et rimeligt og fornuftigt jordbeskatningsinstrument?

Jeg kan ikke være uenig i, at der er én side af grundbeskatningen — en side af den, den har mange, men én af dem — som ikke er udpræget social, det er helt korrekt. Men det gælder for en lang, lang række andre beskatningsformer, at de bestemt ikke er særlig flinke og milde og rare og venlige ved samfundets små, og det er ikke værre, for så vidt angår grundskylden, end det er med så mange andre beskatninger. Jeg mener nok, at jeg kender noget til høje grundskyldpromiller, og når man i det konservative lovforslag taler om, at folk må gå fra hus og hjem på grund af grundskylden, så vil jeg godt se dem. Jeg tror, det er meget stærkt overdrevet, det hører ingen steder hjemme. Selv om der altså er en side, der ikke er udpræget social, er det vildt overdrevet at hævde noget sådant.

Det, der er problemet ved grundbeskatningen, både ved den amtslige og den kommunale, er sådan set ikke den sociale side. Det, der er problemet, er, at den er fradragsberettiget, og derfor vil jeg gerne spørge regeringen: kan vi ikke benytte denne lejlighed til at gennemføre en lovgivning, som gør, at man ikke kan trække disse skatter fra? Det var rimeligt og rigtigt, og

det ville regulere en hel del omkring de høje promiller, for så ville de falde. Det er givet, at de er i høj grad et udtryk for, at skatterne kan trækkes fra. Derfor vil jeg gerne spørge finansministeren: kunne vi nu ikke vise så meget civilkurage, at vi tog fat på dette problem og ændrede grundbeskatningen, så den ikke var fradragsberettiget? Jeg hører til de mennesker, som betaler 80 pct. i grundskyldpromille uafkortet, fordi jeg bor i almennyttigt byggeri, og jeg kan ikke se, at det er rimeligt, at jeg skal betale hele beløbet, mens parcelhusejerne kan trække det fra. Derfor vil jeg gerne høre, hvad regeringen mener om det. Jeg synes, man i givet fald skulle glæde sig over, at der her var udsigt til, at vi kunne skaffe på en socialt rigtig måde lidt flere midler til det offentlige liv.

Hermed håber jeg også, at jeg har aflivet den, ikke mindst hos hr. Juul-Madsen meget indgroede forestilling om, at grundskatter er særlig parcelhusfjendske. Så længe de er fradragsberettigede, er de det på ingen måde. Jeg kan love hr. Juul-Madsen, at de mennesker, som i dag betaler høje grundskyldpromiller i Københavns omegn, meget skulle have sig frabedt at komme til at betale det samme beløb eller et tilsvarende provenu i direkte skatter, det kunne slet ikke betale sig for dem.

Venstres lovforslag om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme drejer sig jo især om dette at lette landbruget. Jeg må have misforstået noget i EF-kampagnen, for jeg forstod det sådan ikke mindst fra venstres side, at når vi kom i EF — og det er vi jo kommet — så ville der blive gode økonomiske tider ikke mindst for landbruget. Derfor må man da ræsonnere stik modsat venstre, at nu har landbruget råd til at betale disse skatter. Jeg kan slet ikke forstå, at man på den ene side er kommet ind i sit slaraffenland og så på den anden side vil unddrage sig en beskatning i den forbindelse. Det er da vel det dårligst tænkelige tidspunkt, man kan gøre det på.

Omkring ejendomsskylden vil jeg sige, at jeg godt kan se det ønskelige i en forenkling af hele komplekset. Jeg er ikke uenig med venstre i, at det sådan set kunne være ønskeligt, men jeg har meget svært ved at se, hvordan man skulle bære provenutabet, og jeg synes ikke, at det er det, som man her i

[Maigaard.]

huset plejer at kalde ansvarligt — det er jo et tungt ord — at foreslå noget sådant, hvis man ikke samtidig viser, hvor pengene skal komme fra.

Jeg er, for så vidt angår lovforslaget vedrørende udskrivning af skat til amtskommunerne, enig med forslagsstillerne i nogle betragtninger, der fremsættes i bemærkningerne. Der står:

„Det her fremsatte forslag tager sigte på den situation, at det af medlemmer af venstre og det konservative folkeparti stillede forslag om gennemførelse af kontantvurdering af landets faste ejendomme ikke vedtages i folketinget.“

Jeg er enig i udgangspunktet. Det er et meget realistisk udgangspunkt, men det fører ikke til, at jeg på nogen måde kan støtte lovforslaget.

Jeg skal så slutte med at sige, at ikke mindst hr. A. Chr. Andersen har været lidt ked af, at man fra regeringside ikke så med større velvilje på lovforslaget. Der er ikke ret meget, jeg hellere vil i denne verden end vise velvilje over for hr. A. Chr. Andersen, det er helt indlysende og meget klart, men jeg synes, at når vi nu i boligudvalget skal til at forhandle langsigtet boligpolitik — vi begyndte i går på Marienborg — så synes jeg nok, at netop når vi tænker på den langsigtede boligpolitik, er det lidt stærkt at tage boligudvalgets kostbare tid med disse sager, som trods alt er fra småtingsafdelingen.

Indenrigsministeren (Egon Jensen): Jeg skal ikke gøre vældig mange bemærkninger til de ting, som ordførerne var inde på, men jeg vil gerne understrege endnu en gang, at det er altså ikke småpenge, vi taler om her. Det drejer sig om en omfordeling af en 750-800 mill. kr.

Men det, der var nok så interessant i diskussionen, var spørgsmålet om fradragsretten for ejendomsskatter på ejendomsskematet, som jo er finansministerens område. Ud fra to argumentationer var man inde på, at

den i og for sig burde afskaffes. Det ene var, at den gav en skæv byrdefordeling, og det gør den, uanset hvilken promise man har. Det næste var, at den var urimelig, fordi det kun var parcelhusejere, der fik den fordel. Jeg tror dog nok, at finansministeren i det stille sidder og tænker sit og måske tager det med ind i sine overvejelser, så der ud af forslaget om begrænsning af grundskyldpromillerne eventuelt kommer noget helt andet end det, man havde forestillet sig i første omgang.

Jeg vil gerne sige til hr. Juul-Madsen, at det er rigtigt, at det konservative lovforslag er mere rummeligt. Men det er ikke rummeligt nok, og det er et bånd på kommunerne. Uanset at man taler om, at grundskylden ikke må være større end to gange beskatningsprocenten, virker det fuldkommen uens i Vestjylland og i København, alt efter den værdiomsættelse, der er tale om. I Vestjylland kommer man jo ikke op på 20 pct. beskatning og har derfor ikke den maksimale mulighed.

Med hensyn til overgrænsen må jeg sige, at hvis man endelig skulle ind på de tanker — hvad jeg ikke mener man skal — skal man i hvert fald også have en bundgrænse. Det var det, den radikale ordfører var inde på, og det er altså det, vi skal se på nærmere i udvalget. Jeg skal sige, at selv om jeg ikke kan tilslutte mig lovforslagene, vil jeg naturligvis gerne give de oplysninger, udvalget måtte ønske.

Endelig kunne jeg godt tænke mig en dokumentation fra hr. Juul-Madsen af, hvordan man kan blive beskattet fra hus og hjem, hvordan en pensionist i tilfælde af, at han tinglyser sin ejendomsskat på ejendommen, kan komme i den situation både at komme nøgen hertil og gå nøgen herfra. Det vil jeg gerne have nogle tal for. Men det er vist bare en floskel, man slynger ud til brug ved passende lejlighed.

Hr. H. C. Toft var inde på spørgsmålet om landbrugets amtsskatter og opfordrede mig til en forhandling med landbruget sammen med landbrugsministeren, statsmi-

[Indenrigsministeren.]

nisteren og økonomiministeren. Jeg vil gerne sige, at jeg betragter det område som et administrationsområde, på samme måde som jeg går ud fra den tidligere indenrigsminister betragter det. Jeg har fuld tillid til, at både landbrugsminister, økonomiminister og statsminister finder et rimeligt resultat, og at de, når det drejer sig om amtskatterne, også vil vurdere landbrugets situation. Jeg kan forstå på lovforslaget her, at det er en slags forskud på og sikring af, at situationen bliver, som den er, altså at landbruget er fritaget for amtsejendomsskat.

Hr. A. Chr. Andersen var inde på, at man ikke skulle begrænse det kommunale selvstyre, men han mente, at det trængte man nu alligevel til. Jeg vil nok sige, at jeg lyttede interesseret til den borgmester, som ind imellem siger, at staten skal holde sig fra kommunerne og lade være med at lægge for snærende bånd på dem og i øvrigt ikke komme med begrænsninger i nogen retning. Det er altså en anden situation her. Jeg kan også sige, at hvis man fulgte lovforslagene her, ville det for sidste års vedkommende have betydet, at Herstedernes beskatning var steget med 4 pct. og Hundested med 8 pct.

Hr. Gunnar Jensen har jeg ikke mange bemærkninger til, fordi der i og for sig var tale om en afvisning. Til hr. Maigaard har jeg heller ingen bemærkninger, idet hans bemærkninger jo faldt meget i tråd med det, jeg sagde til indledning.

Juul-Madsen: Jeg skal fremdeles alene holde mig til lovforslaget om loft over grundskyldpromillerne.

Må jeg først sige til det ærede medlem hr. Maigaard, at det mig bekendt aldrig er sket, at det konservative folkeparti har stemt mod nogen social lovgivning, som havde det klare sigte at hindre social nød her i landet. Derimod har vi måske ikke stemt for enhver lov, der bragte de sociale udgifter i vejret. Der er jo også love, hvis sigte man kan diskutere. Vi har altid stemt for den lovgivning, der kunne sikre mod social nød her i landet, men vi er modstandere af en lovgivning, sådan som man på mange måder ønsker den til venstre side her i salen, hvis sigte klart er skattepolitisk at klæde folk af

til skindet. Det er vi modstandere af, det erkender jeg.

Når hr. Maigaard spørger, hvad det egentlig er, der kan begrunde, at man skal gribe ind i det kommunale selvstyre, vil jeg svare, at der er flere ting, der kan begrunde, at der må være en grænse for, hvor langt man kan gå. Der findes altid, når man taler om skatter og udgifter, et bristepunkt et eller andet sted. Når man når det bristepunkt, er man gået videre, end rimeligt er. Her kan jeg tage den højtærede indenrigsminister til indtægt, for indenrigsministeren sagde sidste år og gentog det også i udvalget, at der også efter hans opfattelse et eller andet sted var et bristepunkt. Der var et eller andet sted et tal, der sagde ham, at nu var man gået for vidt. Jeg kan så prøve at definere det: når man går så vidt, at man med grundskatter og amtsskatter kommer over de 10 pct. og derved rent faktisk socialiserer jordværdierne og f. eks. bringer folkepensionisten med den beskedne indtægt og andre lavtlønsgrupper med eget hus, for hvem fradragsretten ikke virker fuldt ud, i vanskeligheder, så mener jeg, at man har nået dette punkt. Så er det ikke mere rimeligt, at et givet flertal i en kommunalbestyrelse kan gøre lige, hvad der passer det på det område.

Jeg må minde om, at det ikke er noget nyt i dansk skattelovgivning, at vi har et loft. Vi havde i en lang årrække et loft på 35 promille. Det blev ophævet i 1966. Alligevel har man stort set ude over landet ført en fornuftig grundskyldpolitik, og derfor sigter mit lovforslag heller ikke mod Vestjylland og andre steder, hvor man i erkendelse af, hvilke kræfter der er i denne lovgivning, har båret sig fornuftigt ad. Mit lovforslag sigter mod de kommuner, der efter min opfattelse på en urimelig måde udnytter lovens muligheder til u hæmmet at fastsætte en hvilken som helst grundskyldpromille, man vil.

Jeg vil gerne give et andet eksempel på, at man efter min mening går for vidt. Jeg kan tage Nordsjælland i videste forstand, hele Frederiksborg amt, eller jeg kan tage dele af Roskilde amt med. Jeg kunne også tage Københavns amt med, hvor der endnu findes store arealer, hvor man af naturfredningsmæssige grunde, af hensyn til at bevare et bestemt miljø, stadig har jordbrug.

[Juul-Madsen.]

De er i landzone, og derved er ejerne altså afskåret fra at udnytte deres ejendomme på anden måde end ved at dyrke en eller anden afgrøde på dem.

Jeg kan her nævne et meget specifikt område, nemlig Karlebo kommune, som har et stort område i landzone. Der er steder her, hvor en meget høj grundskyldpromille, kombineret med en meget høj grundskyldvurdering, til trods for at man ligger i landzone, fører til, at ganske almindelige bondgårde vurderes i millionklassen og ikke kan sælges til nogen som helst, men heller ikke kan give en afkastning på 30-40 promille af grundskylden. Her går man for vidt. Her burde man fritage selve produktionsjorden som foreslået af venstre og nøjes med at beskatte de arealer, som bygninger og have og stuehus ligger på.

Dernæst siger det ærede medlem hr. Maigaard, at man jo kunne gå ind i en helt anden problematik; man kunne sige, at grundskatterne ikke kan trækkes fra, for fradragsmuligheden er jo incitamentet for kommunerne til at have de høje grundskatter. Må jeg sige til hr. Maigaard, at den tankegang vil jeg godt gå ind på, men under én forudsætning: at hr. Maigaard så vil afskaffe lejeværdien, for hvis vi ikke afskaffer lejeværdien, men afskaffer, at grundskatterne kan trækkes fra i forbindelse med den opgørelse, der skal foretages på ejendomsskemaet, skaber vi en endnu uheldigere situation for grundejerne her i landet, og så gør vi det endnu vanskeligere for folk ikke bare at købe, men også at bo i et parcelhus.

Endelig vil jeg gerne sige, at det, vi skal tilstræbe på disse områder, naturligvis er en rimelig behandling af såvel ejere som lejere, såvel parcelhusejere som erhvervsliv. Jeg vil i den forbindelse gøre opmærksom på, at vort lovforslag ikke rører ved dækningsafgiften, som giver mulighed for at opkræve indtil 10 promille af forskelsværdien på erhvervsjendomme oven i den grundskyld, disse erhvervsjendomme ellers skulle betale.

Endelig vil jeg sige til den højtærede minister i spørgsmålet om, hvad man kan komme ud for i en kommune, hvor der er en høj grundskyldpromille, at det kan man regne ud på mange måder. Men er man folkepensionist og har en ganske almindelig

indtægt, og skal man hos kommunen have godskrevet en 8.000-10.000 kr. med renter og renters rente, skal man nu ikke leve så forfærdelig mange år, før det bliver en ganske betragtelig sum. Har man det held at blive meget gammel, kan man godt komme ud for, at så skylder man kommunen hele ejendommen den dag, man går herfra. Det synes jeg ikke er en rimelig behandling af vore ældre medborgere.

H. C. Toft: Når jeg beder om ordet, er det mest i anledning af hr. Maigaards udtalelser om, at man ikke skulle kunne trække grundskatterne fra. Jeg vil gerne i den forbindelse gøre opmærksom på, at man fra vor og fra venstres side har talt om, at landbrugsjorden er en del af selve produktionen, og derfor bør man ikke beskatte den. Men hr. Ove Hansen argumenterede heroppefra for et øjeblik siden om, at der også var andre virksomheder inden for industrien, der havde afgifter på det, de virkede med og producerede af. Det er klart, at de udgifter, man har dertil, kan trækkes fra, og derfor vil jeg gerne — inden finansministeren går ind i alt for store overvejelser på forslag af hr. Maigaard og på tilskyndelse af indenrigsministeren — sige, at det kan i alt fald ikke være rigtigt, hvis man bevarer grundskatterne på landbrugsjorden, at man så ikke kan trække dem fra som en driftsudgift.

Så har jeg kun én bemærkning til, og det er til indenrigsministeren, der siger, at han har ikke noget at gøre med de midler, der er tilflydt landbruget ved fritagelse for amsgrundskatterne; det drejer sig vel om halvtredje hundrede mill. kr. Er der andre af ministerens områder, hvor ministeren kun administrerer og ikke tager stilling, når man kommer med ændringer? Det er dog ministeren, der skal komme med forslag om ændringer. Jeg vil i hvert fald give ministeren det råd at deltage i den forhandling, jeg synes bør finde sted mellem de ministre, jeg nævnte før, da det jo er ham, der skal fremsætte forslagene om ændringer her i folketinget.

A. Chr. Andersen: Hr. Gunnar Jensen nævnte, at et beløb på 112 mill. kr. ville falde væk, når vi ophævede den kommunale ejendomsskyld. Det er rigtigt, men vi skal lige huske på, hvad vi sætter det i forhold

[A. Chr. Andersen.]

til. Det svarer i øjeblikket til 1 pct. af den kommunale skatteudskrivning, men i virkeligheden, da man jo kan trække disse 112 mill. kr. fra i indkomsten, svarer det nærmest kun til $\frac{1}{2}$ pct. Det er til at leve med. I øvrigt skulle de 112 mill. kr. kun gælde i 3 år. Så ville de falde til 84 mill. kr., efter 4 års forløb yderligere til 56 mill. kr. og så yderligere til 28 mill. kr. på landsbasis. Derfor var det, jeg sagde, at efterhånden vil administrationen af denne ordning måske komme til at koste mere end provenuet af den.

Så var der tanken om eventuel tillægsgrundskyld i sommerhusområder. Jeg vil sige, at det ikke er vor livret, men vi vil godt snakke om det. Jeg nævnte i mit indlæg, at der måske snarere kunne være tale om at overføre en måneds indkomstskat fra hjemstedskommunen, men det kan vi snakke om i udvalget.

Hr. Maigaard var inde på, hvorfor grundskatter er vederstyggelige, for ikke at bruge et endnu værre ord. Det er de efter min opfattelse, fordi det er en dobbeltbeskatning. Det er de samme mennesker, der både betaler indkomstskat og grundskat. Og hvad værre er: det er endda sådan, at de vender den tunge ende nedad. Jeg tør garantere for, at der ikke er mange i denne sal, der blev ramt af højere grundskyld, jeg tror, vi tværtom alle sammen ville være glade for at få en højere grundskyld, for så ville vi slippe lidt billigere i indkomstskat. I virkeligheden vender de den tunge ende nedad. Det er en dobbeltbeskatning, og derfor ville det være helt meningsløst at tage fradragsretten væk. Det gør i hvert fald uretfærdigheden endnu større.

Derfor må jeg stadig væk holde for, at om det ikke ligefrem er vederstyggeligt, så er det i hvert fald en beskatningsform, som vi kun skal bruge i et sådant omfang, at midlerne, der kommer ind på den måde, går til at dække de direkte dermed forbundne udgifter. Det er en filosofi, jeg som kommunalmand godt kan gå ind på.

Så er der igen det med det kommunale selvstyre, der bliver nævnt af indenrigsministeren og af hr. Gunnar Jensen og hr. Maigaard. Det er rigtigt, at jeg er imod indgreb over for det kommunale selvstyre, men når de kommunale vedtagelser får virkning ud

over kommunen, kan der være grund til at fastlægge begrænsninger. Det sagde jeg i mit første indlæg, det gentager jeg her. Det er allerede stærkt fremhævet af hr. Juul-Madsen, hvilke virkninger det har på forskellig vis, både når det drejer sig om boligsikring og på anden måde. Det har virkning ud over den enkelte kommune. Så længe det var sådan, at virkningerne af vedtagelsen kunne holdes inden for kommunen, skulle man sandelig lade være med at røre ved kommunernes ret. Det er jeg helt med på.

Vort forslag om at ophæve landbrugets grundskatter hænger sammen med, at vi har hørt, at reglen om, at de skal være i forhold til landbrugets forrentningsprocent, skal falde væk. Hvis disse rygter ikke er rigtige, hvis man stadig bevarer den ordning, vi har i øjeblikket, så må jeg indrømme, at så er vort forslag uden praktisk betydning, og så kan vi for så vidt godt droppe det.

Gunnar Jensen: Jeg skal gøre det ganske kort.

Hr. A. Chr. Andersen siger, at de 100 mill. kr. kun svarer til $\frac{1}{2}$ pct., og at det måske vanskeligt kan betale sig at kræve dem op. Selv om vi tit skælder administrationen ud for at være dyr, tror jeg nu alligevel ikke, det vil koste 100 mill. kr. at kræve de penge op. Vurderingen skal foregå alligevel, og når udregning og opkrævning foregår pr. edb, vil det i hvert fald kunne ordnes ganske let af en lille kontordame et eller andet sted. Jeg tror ærlig talt ikke, det bliver så forfærdelig meget. Det kommer vi til at snakke om, når vi kommer til det næste lovforslag, for dér synes jeg sagen ligger lidt anderledes.

Hr. A. Chr. Andersen siger også — det kommer måske ikke så meget til at gå ind i denne diskussion, men jeg kan alligevel ikke lade være med at nævne det — at vel er han modstander af, at man griber ind over for kommunerne, men i det øjeblik kommunerne foretager sig ting, som går videre end til den enkelte kommune, er han med til det. Dertil siger jeg: pas nu på, for det kunne jo ende med, at man lavede ordningen på en sådan måde, at den ikke greb ind over for andre kommuner. Det kan gøres ved et pennestrøg, nemlig i det øjeblik man ikke fratrækker skatterne længere. Det er et spørgsmål, som jeg meget nødig vil tage stil-

[Gunnar Jensen.]

ling til her i dag, da det ikke har været inde i debatten. Dermed er ikke sagt, at jeg giver tilsagn om, at vi vil gå med til det. Jeg ønsker bare at påpege, hvor farligt det kan være at holde sig til, om det giver virkning ud over den enkelte kommune.

Maigaard: Hr. Juul-Madsen anvendte i forbindelse med sin store tale mod grundskylden udtrykket „bristepunktet“ — nu havde man nået bristepunktet. Det blev fremført med en sådan varme, at jeg kun kunne mindes Louis Pios leder før slaget på Fælled, hvis jeg skulle finde en lignende terminologi om bristepunkter, bægge, der er fulde og ved at løbe over, og hvad ved jeg. Jeg synes egentlig, det er ubegribeligt. Jeg kan ikke få ind i mit hoved, at man kan bruge begrebet bristepunktet i forbindelse med grundskyld, for hvor ligger bristepunkterne i vores skattesystem? Ligger de i grundskylden? Det gør de på ingen måde. De ligger i den direkte beskatning. Der kan man snakke om et bristepunkt. Jeg understreger, at hr. Juul-Madsens forslag vil føre til øget direkte beskatning. Bristepunktet ligger i begreber som de skattefri millionærer. Glistrup er et bristepunkt, men grundskylden — nej, må vi nu være her!

Hr. A. Chr. Andersen forklarede mig så, hvorfor grundbeskatningen var misliebig. Det er, fordi det er dobbelt beskatning, siger han. Jeg forstår altså, at hvis man betaler 20.000 kr. i indkomstskat og 5.000 kr. i grundskat — bare for at gribe et par tal — er det dobbeltbeskatning og misliebigt. Men hvis man betaler 25.000 kr. i indkomstskat og ingenting i grundskat, er det all right, så er det enkeltbeskatning, og det er det, hr. A. Chr. Andersen peger i retning af.

Er det også dobbeltbeskatning efter hr. A. Chr. Andersens målestok, hvis man betaler 20.000 kr. i indkomstskat og 20.000 kr. i moms og punktafgifter, og hvad det nu kan være? Det må det være. Jeg synes ikke, at dette begreb dobbeltbeskatning passer til situationen. Det beskriver ingenting. Det er noget, vi kender fra en lang række andre fænomener i skattesystemet.

Det spændende ved denne diskussion er de tanker, der har været fremme om, at grundbeskatningen ikke skal være fradragsberettiget. Men her siger hr. Juul-Madsen så

til mig: det er udmærket, det kan vi godt gå med til, hvis vi fjerner lejeværdien. Jeg minder hr. Juul-Madsen om, at jeg ikke har spor imod at fjerne lejeværdien af egen bolig og fradraget på parcelhusekøbet samtidig, trappe det ned langsomt. Jeg minder også hr. Juul-Madsen om — for han skal mindes om sine onde gerninger — at en sådan politik givetvis ville være mere parcelhusvenlig end den, parcelhusejerne ryger ind i efter 15. alm. vurdering, når de beskattes efter de regler, som hr. Juul-Madsen har været med til at vedtage i 1969.

Hr. H. C. Toft kom med nogle bemærkninger om dette med at trække fra, som jeg må være enig med ham i. Han sagde: det er urimeligt, at man ikke kan trække en produktionsomkostning fra i forbindelse med en beskatning af landbrugsjorden. Det er jeg enig i, og derfor kunne vi godt lave en ordning, som sagde, at stuehusene, som nu er udskilt, parcelhusene, lejlighederne, og hvad det nu kan være, er ét problem, dér kan man ikke trække fra; men selve landbrugsjorden er et produktionsredskab, man beskatter, så dér er det en omkostning, der må kunne trækkes fra. Vi kan godt dele det op, og det ville være meget rimeligt. Men lad os nu se, hvad hr. Juul-Madsen siger, når han først får regnet sagen igennem.

Til sidst vil jeg bede finansministeren om at overveje disse tanker. Jeg synes, at de må flugte med de synspunkter, han har. Normalt siger man i regeringen og socialdemokratiet, at beskatning skal være social og rimelig. Jeg synes, det måtte ligge helt lige for at gå hjem at regne på, hvordan tingene ville se ud, hvis man lavede en lovgivning, som gjorde, at grundskatterne ikke kunne trækkes fra — og skulle det knibe i finansministeriet, kan vi jo stille et spørgsmål i udvalget.

(Kort bemærkning).

Juul-Madsen: Jeg skal kort gentage, at en grundbeskatning når bristepunktet, når den nærmer sig det konfiskatoriske, når den nærmer sig det punkt, hvor der rent faktisk er tale om socialisering af de værdier, der beskattes.

Jeg skal gerne fortsætte med at gøre den indrømmelse, at hvis man kan få et loft, vil jeg godt være med til at drøfte en bund. Jeg

[Jουλ-Madsen.]

kan godt se, at der kan og skal være en vis sammenhæng mellem dette, at der er et loft og en bund.

Det sidste om, at ejendomsskatterne ikke kan trækkes fra — hvilket i virkeligheden er et spørgsmål om at fjerne det, vi kalder ejendomsskemaet, hvad jeg så sandelig har været inde på tidligere — er ikke nogen ny tanke for mig. Men det forudsætter, at lejeværdien fjernes, og det forudsætter selvfølgelig også, at retten til at trække renterne fra bibeholdes. Det er naturligvis en forudsætning, for ellers solgte jeg parcelhuset, og det ærede medlem hr. Maigaard kan være evigt forsikret om, at det ville jeg aldrig drømme om at gøre.

Indenrigsministeren (Egon Jensen): Jeg skal ikke fortsætte diskussionen om bristepunkt eller ikke bristepunkt. Men hr. Juul-Madsen har nu to gange heroppefra sagt noget om, at pensionister faktisk kunne komme til at gå fra deres ejendom på grund af, at de skulle tinglyse ejendomsskatterne. Jeg har ikke fået nogen som helst beregning på det, men det er formentlig forbigået hr. Juul-Madsens opmærksomhed, at ejendomsværdierne stiger år for år, og at det, man beskattes af, er grundværdierne. Derfor kunne jeg godt lide at se det regnestykke, som han mener er rigtigt.

Hr. H. C. Toft siger, at jeg ikke har noget med midlerne at gøre. Det vil jeg gerne afkræfte. Men det, det drejer sig om, er, at mit område er beskatning af kommuner, og ikke, hvilke fordele man ved forhandling med landbruget opnår. Der er det min opgave at administrere ordningen, som det var den tidligere indenrigsministers opgave, og det er rigtigt, at jeg i givet fald skal fremsætte forslagene om ændringer.

Når hr. H. C. Toft så gerne vil have, at indenrigsministeren deltager i forhandlingerne, må det være ud fra den betragtning, at jeg skulle være mere venlig over for landbruget end de øvrige ministre, forstår jeg. Jeg har nu fuld tiltro til de øvrige.

Hr. A. Chr. Andersen sagde om den fikse-rede ejendomsskyld, at administrationen ville sluge provenuet. Det behøver hr. A. Chr. Andersen ikke at have nogen som helst bekymring om, for der er faktisk ikke administrationsudgifter på en sådan fast afgift,

der bare føres ind i edb-systemet, hver gang det skal føres ind.

Endelig til bemærkningen om, at man gerne vil gribe ind i kommunalt selvstyre, når virkningen går ud over kommunens grænser: skulle man ikke tænke lidt over, hvad det egentlig indebærer? Uden hensyn til, hvilken promillestørrelse man har, kan det gå ud over kommunen, også hvis man fastlåser en bund eller et loft.

(Kort bemærkning).

Juul-Madsen: Jeg er en lille smule skuffet over, at den højtærede indenrigsminister ikke har villet uddybe de udmærkede betragtninger, ministeren kom med i det aktstykke, jeg nævnte blev givet til udvalget 14. juni sidste år, og hvor man rent faktisk fra ministeriets side belyste, hvilke skævheder det kunne give i skattelovgivningen, når man havde meget store forskelle i grundskyldpromillerne fra én kommune til en anden.

Dernæst vil jeg gerne sige med hensyn til folkepensionisterne, at hvis man har lidt føling med ejendomsmarkedet i Københavns amt og af og til taler med ejendomsmæglere, vil man vide, at der er mange ældre, der sælger deres huse, fordi de ikke har råd til at bo i dem, når de går på pension.

(Kort bemærkning).

Maigaard: Hr. Juul-Madsen kom med en betragtning, som forbavtede mig i den grad, at jeg måtte have tid til at komme mig. Derfor fik jeg ikke ordet, lige efter at hr. Juul-Madsen havde fremsat sin bemærkning. Hr. Juul-Madsen sagde, så vidt mine sanser fortalte mig, at han kunne forestille sig, at man fjernede lejeværdien, men bibeholdt skattefradraget for parcelhusene. Det må da være en fejlhøring fra min side. Det kan hr. Juul-Madsen da ikke have ment i ramme alvor. Det vil jeg gerne høre lidt om.

(Kort bemærkning).

Juul-Madsen: Det ærede medlem hr. Maigaard foreslog, at man ikke skulle kunne trække grundskatterne fra. Dertil svarede jeg, at det var jeg med på, hvis man fjernede lejeværdien. Men jeg vil gerne bekræfte, at jeg ikke ville drømme om, at renten, som er en omkostning på alt, hvad man

[Juul-Madsen.]

køber i det danske samfund, ikke også skulle være en omkostning, når det drejede sig om egen virksomhed eller eget hus.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om ejendomsskyld til staten [af Jens Foged m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 107) findes i tillæg A. sp. 2231, fremsættelsen i tidenden sp. 1441).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Finansministeren (Grünbaum): I anledning af dette lovforslag kan jeg straks sige, at jeg principielt er enig i, at disse bygnings-skatte bør falde væk. Jeg har selv i 1965 fremsat forslaget til den nugældende lov om ejendomsskyld til staten, og i denne er det jo fastsat, at ejendomsskylden til staten afvikles over en periode frem til 1990. Jeg vil derfor ikke afvise, at man på et eller andet tidspunkt inden 1990 helt kan afvikle den fikserede ejendomsskyld til staten, måske som led i byrdefordelingsreformen mellem stat og kommune.

På nuværende tidspunkt må jeg imidlertid afvise forslaget. Som anført i bemærkningerne giver denne afgift i øjeblikket staten et provenu på ca. 20 mill. kr. årlig, og under de nuværende forhold, hvor staten på alle måder søger at spare for at forbedre den økonomiske situation, ville det være en besynderlig tanke at opgive en indtægt på disse 20 mill. kr., medmindre ganske særlige forhold talte for det, og sådanne særlige forhold er jo ikke påberåbt i bemærkningerne til lovforslaget.

Jeg er altså principielt enig i, at man på et eller andet tidspunkt skal slippe af med denne afgift, men kan ikke gå ind for, at man gør det i dette øjeblik. Jeg gør opmærksom på, at de nuværende ejendomsbesiddere har overtaget ejendommene med denne forpligtelse, samt at ejendomsskylden til staten udgør et beskedent beløb for det store flertal af ejendomme, da den jo er fikseret på grundlag af forholdene i 1956 og siden er nedsat med 2/7.

Ove Hansen: Det skal erkendes, at dette ikke er det store problem. Vi er alle interesseret i, at ejendomsskylden såvel til staten som til kommunen aftrappes, og det sker jo. Derfor har jeg forståelse og sympati for lovforslaget. Men der opstår problemet med at skaffe dækning for de 20 mill. kr., det drejer sig om for øjeblikket, og det tror jeg kan blive noget vanskeligt. Vi er dog naturligvis fra vor side villige til at se på lovforslaget i udvalget.

Ordføreren for forslagsstillerne (Jens Foged): Jeg takker for den store velvilje. Desværre tror jeg ikke, jeg får lejlighed til at opleve 1990 — ja, det kunne da hænde — men jeg beder om, at finansministeren tager det op til drøftelse på et noget tidligere tidspunkt.

Må jeg gøre opmærksom på, at det i realiteten ikke er 20 mill. kr., vi diskuterer, men kun 10 mill. kr., for når de 20 mill. kr. ikke kan fradrages i indkomsten, bliver det i realiteten kun 10 mill. kr. Det er for mig at se kun et lille forslag, det er sådan set et lugearbejde inden for de andre områder, vi har drøftet i dag.

Jeg takker for den velvillige behandling og håber, at denne velvilje kommer til udtryk betydelig tidligere end 1990.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.